

Bekendtgørelse om erhvervmæssig dyrkning, håndtering og transport m.v. af genetisk modificerede afgrøder

I medfør af § 3, stk. 1-3, § 5, § 6, stk. 1, § 7, stk. 1, 2 og 4, § 12, stk. 2, § 14, stk. 4, § 16 a, stk. 1 og 2, § 18 og § 19, stk. 2, i lov om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder, jf. lovbekendtgørelse nr. 28 af 4. januar 2017, fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 5, stk. 1, nr. 33, i bekendtgørelse nr. 800 af 20. juni 2017 om Landbrugs- og Fiskeristyrelsens opgaver og beføjelser:

Kapitel 1

Godkendelse

Godkendelse til dyrkning, håndtering og transport

§ 1. Dyrkning af genetisk modificerede afgrøder må kun foretages af personer med bevis på at have gennemført uddannelse i sameksistens mellem genetisk modificerede, konventionelle og økologiske afgrøder og efter Landbrugsstyrelsens forudgående godkendelse.

Stk. 2. Kravet om godkendelse, jf. stk. 1, omfatter ejer eller bruger af arealet, hvorpå der dyrkes genetisk modificerede afgrøder.

Stk. 3. Godkendelse efter stk. 1 meddeles, når Landbrugsstyrelsen har modtaget dokumentation for, at den pågældende person har gennemført uddannelse fra en godkendt kursusudbyder, jf. § 5, eller et anerkendt kursus efter § 7.

§ 2. Håndtering og transport af genetisk modificerede afgrøder må kun foretages af personer med bevis på at have gennemført uddannelse i sameksistens mellem genetisk modificerede, konventionelle og økologiske afgrøder og efter Landbrugsstyrelsens forudgående godkendelse.

Stk. 2. Kravet om godkendelse, jf. stk. 1, omfatter personer, der håndterer og transporterer genetisk modificerede afgrøder som led i deres ansættelse på en bedrift, maskinstation eller i en transportvirksomhed.

Stk. 3. Godkendelse efter stk. 1 meddeles, når Landbrugsstyrelsen har modtaget dokumentation for, at den pågældende person har gennemført uddannelse fra en godkendt kursusudbyder, jf. § 5, eller et anerkendt kursus efter § 7.

§ 3. En person, som er statsborger i en anden EU-medlemsstat, i en EØS-medlemsstat eller i et andet land, som EU har indgået aftale med om gensidig anerkendelse af uddannelser, men hvor dyrkning af genetisk modificerede afgrøder ikke er lovreguleret, og som i mindst to år inden for de seneste 10 år har været beskæftiget med dyrkning, håndtering eller transport af genetisk modificerede afgrøder, kan midlertidigt søge ansættelse på en bedrift, maskinstation eller i en transportvirksomhed, hvor genetisk modificerede afgrøder dyrkes, håndteres eller transporteres, uden at være godkendt efter § 1, stk. 1, eller § 2, stk. 1, hvis den pågældende skriftligt har anmeldt det til Landbrugs- og Fiskeristyrelsen.

Stk. 2. Anmeldelsen skal være ledsaget af dokumentation for de erhvervmæssige kvalifikationer, jf. stk. 1.

§ 4. Efter udløbet af perioden for en frakendelse efter § 14 i lov om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder skal den pågældende person på ny gennemføre en uddannelse i sameksistens mellem genetisk modificerede, konventionelle og økologiske afgrøder, jf. § 1, stk. 1, eller § 2, stk. 1, for at kunne opnå godkendelse.

Godkendelse til udstedelse af uddannelsesbeviser

§ 5. Beviser for gennemførelse af uddannelse i sameksistens mellem genetisk modificerede, konventionelle og økologiske afgrøder, jf. § 1, stk. 1, og § 2, stk. 1, kan kun udstedes af en kursusudbyder, der efter ansøgning er godkendt af Landbrugs- og Fiskeristyrelsen.

Stk. 2. Kurser om dyrkning, jf. stk. 1, skal indeholde de elementer, der er angivet i Bilag 1 A, for at kursusudbyderen kan opnå godkendelse.

Stk. 3. Kurser om håndtering og transport, jf. stk. 1, skal indeholde de elementer, der er angivet i Bilag 1 B, for at kursusudbyderen kan opnå godkendelse.

Stk. 4. Stk. 1 finder tillige anvendelse på andre uddannelsesinstitutioners uddannelsesforløb, hvori der indgår undervisning om sameksistens mellem genetisk modificerede, konventionelle og økologiske afgrøder.

Stk. 5. Godkendelser efter stk. 1 er tidsbegrænsede og gælder i 3 år.

Stk. 6. Landbrugsstyrelsen træffer afgørelse om godkendelse af kursusudbydere senest 4 uger efter modtagelse af ansøgning samt dokumentation for kursets indhold.

§ 6. Landbrugsstyrelsen offentliggør på styrelsens hjemmeside en oversigt over kursusudbydere, der er godkendt efter § 5, stk. 1.

Anerkendelse af kurser gennemført i andre lande

§ 7. Landbrugsstyrelsen træffer efter ansøgning afgørelse om anerkendelse af kurser om dyrkning, håndtering og transport af genetisk modificerede afgrøder, som er gennemført i en anden EU-medlemsstat, EØS-medlemsstat eller et andet land, som EU har indgået aftale med herom.

Kapitel 2

Registrering af leverandører m.v.

§ 8. Salg eller anden form for overdragelse af genetisk modificerede frø og andet genetisk modificeret planteforneringsmateriale til erhvervsmæssig anvendelse i Danmark må kun ske til personer godkendt efter § 1, stk. 1.

§ 9. Leverandører, der sælger eller på anden måde overdrager genetisk modificerede frø eller andet genetisk modificeret planteforneringsmateriale, har pligt til at lade sig registrere hos Landbrugsstyrelsen.

Stk. 2. Landbrugsstyrelsen fører et register over danske leverandører af genetisk modificerede frø og andet genetisk modificeret planteforneringsmateriale.

§ 10. Leverandører omfattet af § 9, stk. 1, skal føre regnskab over køb, beholdninger og salg af genetisk modificerede frø og andet genetisk modificeret planteforneringsmateriale.

Stk. 2. Regnskabet skal opbevares i mindst 5 år.

§ 11. Leverandører omfattet af § 9, stk. 1, skal til Landbrugsstyrelsen årligt indberette oplysninger om salg af genetisk modificerede frø og andet genetisk modificeret planteforneringsmateriale.

Stk. 2. Indberetningen skal indeholde oplysninger om art, sort, partinummer, navn og adresse på køber samt oplysninger om den solgte mængde angivet i kg eller antal.

Stk. 3. For vårafgrøder skal indberetning ske senest den 1. juli, og for vinterafgrøder senest den 1. november.

Kapitel 3

Krav til dyrkning, håndtering og transport

Betingelser for dyrkning

§ 12. For dyrkning af genetisk modificerede afgrøder gælder de i bilag 2 anførte betingelser.

Stk. 2. Det i bilag 2 fastsatte krav til dyrkningsafstand til en anden jordbrugers mark dyrket med en afgrøde, som den genetisk modificerede afgrøde kan krydses med, kan fraviges, hvis der foreligger en skriftlig aftale med den eller de berørte jordbrugere.

Stk. 3. Det skal fremgå af aftalen, jf. stk. 2, at den berørte jordbruger giver samtykke til, at der kan dyrkes en genetisk modificeret afgrøde inden for en kortere afstand end den i bilag 2 anførte dyrkningsafstand, og at dette samtykke indebærer, at muligheden for udbetaling af kompensation for tab på grund af forekomst af genetisk modificeret materiale i den berørte jordbrugers afgrøde bortfalder, jf. § 3 i bekendtgørelse om kompensation for tab på grund af visse forekomster af genetisk modificeret materiale.

Stk. 4. En aftale efter stk. 2 skal være indgået inden såning af den genetisk modificerede afgrøde for at være gyldig. Aftalen skal være dateret og underskrevet af parterne samt opbevares af dyrkeren af genetisk modificerede afgrøder i mindst 5 år efter aftalens ophør eller ophøret af dyrkningen af genetisk modificerede afgrøder.

§ 13. Dyrkere af genetisk modificerede afgrøder har pligt til at sikre, at de personer, der på dyrkerens vegne håndterer eller transporterer genetisk modificerede afgrøder, er godkendt hertil efter § 2, stk. 1.

Pligter ved erhvervelse af ejendom m.v.

§ 14. Ved køb, forpagtning, leje eller anden form for overdragelse af brugsretten til et areal, hvorpå der dyrkes eller har været dyrket genetisk modificerede afgrøder, overtager erhververen forpligtelsen til at bekæmpe spildplanter og pligten til at overholde de for den pågældende afgrøde fastsatte dyrkningsintervaller, jf. bilag 2.

Indretning af arbejdsgange

§ 15. Den, der dyrker, håndterer eller transporterer genetisk modificerede afgrøder, har pligt til at indrette sine arbejdsgange på en sådan måde, at risikoen for spredning af genetisk modificeret materiale til konventionelle eller økologiske afgrøder minimeres.

Stk. 2. Såfremt dyrkningen, håndteringen eller transporten, jf. stk. 1, foretages af en person som led i et ansættelsesforhold, vil pligten til overholdelse af bestemmelsen påhvile den pågældende arbejdsgiver.

Afhjælpning af spild

§ 16. Personer, der håndterer eller transporterer genetisk modificerede afgrøder, har pligt til at afhjælpe spild af genetisk modificerede frø, andet genetisk modificeret planteforneringsmateriale og høstede afgrøder uden unødigt ophold, så risikoen for spredning af genetisk modificeret materiale til konventionelle eller økologiske afgrøder minimeres.

Stk. 2. Såfremt håndteringen eller transporten, jf. stk. 1, foretages af en person som led i et ansættelsesforhold, vil pligten til overholdelse af bestemmelsen påhvile den pågældende arbejdsgiver.

Rengøring

§ 17. Den, der dyrker, håndterer eller transporterer genetisk modificerede afgrøder, har pligt til at sikre, at køretøjer, maskiner og materiel m.v., der har været anvendt til håndtering eller transport af genetisk modificerede afgrøder, rengøres, så der ikke kan ske spredning af genetisk modificeret materiale til konventionelle eller økologiske afgrøder.

Stk. 2. Oplagringsfaciliteter, der i forbindelse med dyrkning eller transport har været anvendt til opbevaring af genetisk modificerede afgrøder, skal rengøres inden anvendelse til opbevaring af konventionelle eller økologiske afgrøder.

Stk. 3. Såfremt dyrkningen, håndteringen eller transporten, jf. stk. 1, foretages af en person som led i et ansættelsesforhold, vil pligten for overholdelse af bestemmelsen påhvile den pågældende arbejdsgiver.

Bortskaffelse

§ 18. Bortskaffelse af genetisk modificerede frø og andet genetisk modificeret planteforermateriale skal ske på en sådan måde, at risikoen for spredning af genetisk modificeret materiale til konventionelle og økologiske afgrøder minimeres.

Kapitel 4

Underretningspligt

Underretning om dyrkning

§ 19. Den, der påtænker at dyrke genetisk modificerede afgrøder, har pligt til skriftligt at underrette ejere og brugere af marker beliggende inden for den i bilag 2 fastsatte underretningsafstand om den påtænkte dyrkning.

Stk. 2. Underretningen skal indeholde oplysninger om afgrøden og om markens placering.

Stk. 3. For påtænkt dyrkning af vårafgrøder skal underretningen gives senest 1. februar i det år, hvor dyrkningen skal foregå. For påtænkt dyrkning af vinterafgrøder skal underretningen gives senest 1. juli i det år, hvor dyrkningen skal foregå.

Stk. 4. Den, der påtænker at dyrke genetisk modificerede afgrøder, skal opbevare dokumentation for underretningen i 5 år.

§ 20. Ved salg, bortforpagtning, udlejning eller anden form for overdragelse af arealer, hvorpå der dyrkes eller har været dyrket genetisk modificerede afgrøder, har overdrageren pligt til skriftligt at underrette erhververen herom, inden aftalen indgås.

Stk. 2. Underretningspligten efter stk. 1 bortfalder efter udløbet af en periode, der svarer til det i bilag 2 anførte dyrkningsinterval for den pågældende dyrkede afgrøde.

Underretning om håndtering, transport og opbevaring

§ 21. Den, der påtænker at dyrke genetisk modificerede afgrøder, har pligt til skriftligt at underrette maskinstationer, transportvirksomheder og andre, der på dyrkerens vegne skal håndtere eller transportere genetisk modificerede afgrøder herom, inden håndteringen eller transporten finder sted.

§ 22. Ejere eller brugere af køretøjer, maskiner og materiel m.v. eller oplagringsfaciliteter, der har været anvendt til håndtering, transport eller opbevaring af genetisk modificerede afgrøder, har pligt til skriftligt at underrette dyrkere af konventionelle og økologiske afgrøder herom inden anvendelse i forbindelse med dyrkning, håndtering, transport eller opbevaring af konventionelle eller økologiske afgrøder.

Stk. 2. Underretningspligten efter stk. 1 bortfalder efter udløbet af en periode på 1½ år fra tidspunktet for ophøret i anvendelsen i forbindelse med genetisk modificerede afgrøder.

§ 23. Ved salg, udlejning, leasing eller anden form for overdragelse af brugsretten til køretøjer, maskiner og materiel m.v. eller oplagringsfaciliteter, der i forbindelse med dyrkning anvendes eller har været anvendt til håndtering, transport eller opbevaring af genetisk modificerede afgrøder, har overdrageren pligt til skriftligt at underrette erhververen herom, inden aftalen indgås.

Stk. 2. Underretningspligten efter stk. 1 bortfalder efter udløbet af en periode på 1½ år fra tidspunktet for ophør med anvendelsen i forbindelse med genetisk modificerede afgrøder.

Kapitel 5

Indberetning og bidragspligt

Indberetning af marker

§ 24. Dyrkere af genetisk modificerede afgrøder skal hvert år indberette oplysninger om:

- 1) placering af marker med genetisk modificerede afgrøder angivet ved markbloknr. og marknr.,
- 2) størrelse af marker med genetisk modificerede afgrøder og
- 3) art og sort af den genetisk modificerede afgrøde.

Stk. 2. Indberetning af oplysninger skal indgives på et særligt skema, Fællesskema, der indgives efter bestemmelserne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om markblok og elektronisk Fællesskema.

Stk. 3. Fristen for indberetning af oplysninger følger fristen for indgivelse af Fællesskema i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om markblok og elektronisk Fællesskema.

Stk. 4. Hvis fristen falder på en helligdag, en lørdag eller en søndag, anses fristen for at udløbe den første arbejdsdag herefter.

Bidragspligt

§ 25. Landbrugsstyrelsen opkræver afgift i henhold § 12, stk. 1, i lov om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder hos den dyrker af genetisk modificerede afgrøder, der har foretaget indberetning efter § 24, stk. 1.

Stk. 2. Afgiften forfalder ved påkrav, og betaling skal ske senest 30 dage efter fakturaens dato.

Stk. 3. Oplysninger indberettet i henhold til § 24, stk. 1, nr. 2, lægges til grund ved Landbrugs- og Fiskeristyrelsens beregning og opkrævning af afgiften.

Kapitel 6

Administration

Kontrol

§ 26. Landbrugs- og Fiskeristyrelsen fører tilsyn med overholdelse af lov om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder og regler fastsat i medfør af loven.

Stk. 2. Landbrugs- og Fiskeristyrelsen gennemfører en årlig fysisk kontrol af alle dyrkere, der har foretaget indberetning efter § 24, stk. 1.

Offentliggørelse

§ 27. Landbrugsstyrelsen offentliggør på Landbrugsstyrelsens hjemmeside oplysninger om placering m.v. af marker dyrket med genetisk modificerede afgrøder samt kontrol- og analyseresultater.

Kapitel 7

Straffebestemmelser

§ 28. Med bøde straffes den, der overtræder § 1, stk. 1, § 2, stk. 1, § 5, stk. 1, § 8, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1 og 2, § 11, stk. 1, § 12, stk. 1, § 13, § 15, § 16, § 17, § 18, § 19, stk. 1, § 20, stk. 1, § 21, § 22, stk. 1, § 23, stk. 1 og § 24, stk. 1.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter straffelovens 5. kapitel.

§ 29. Landbrugsstyrelsen kan tilkendegive, at en sag kan afgøres uden retslig forfølgning, hvis den der har begået overtrædelsen, erklærer sig rede til, inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angiven bøde.

Stk. 2. Betales bøden i rette tid, eller bliver den efter vedtagelsen inddrevet eller afsonet, bortfalder videre forfølgning.

Kapitel 8

Ikrafttrædelse

§ 30. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2018.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1559 af 11. december 2015 om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder ophæves.

Bilag 1

Krav til undervisningens indhold

A Undervisning af dyrkere af genetisk modificerede afgrøder

Undervisning af dyrkere af genetisk modificerede afgrøder skal indeholde følgende hovedelementer:

1. Generelt om genetisk modificerede afgrøder

- Hvordan adskiller genetisk modificerede afgrøder sig fra konventionelle og økologiske afgrøder
- Udbredelse af genetisk modificerede afgrøder i Danmark og på verdensplan
- Hvordan bliver afgrøderne godkendt til dyrkning
- Hvilke afgrøder er godkendte – og hvilke er på vej
- Hvordan kontrolleres for indhold af genetisk modificerede organismer i almindelige afgrøder
- Tærskelværdier og kontrolsystemet, der sikrer, at de overholdes
- Hvordan bliver man godkendt som dyrker af genetisk modificerede afgrøder

2. Gennemgang af lovgrundlaget

- Baggrund for loven
- Bekendtgørelse/vejledning
- Indberetning via Landbrugs- og Fiskeristyrelsens Fællesskema
- Landbrugs- og Fiskeristyrelsens krav til dokumentation, sagsgange

3. Spredningsveje og virkemidler til at begrænse spredning

- Udsæd
- Pollen
- Frø og vegetativ spredning
- Så-, jordbearbejdnings- og høstmaskiner
- Transport og oplagring
- Rengøring af maskiner i praksis
- Overdækning af transportudstyr
- Afhjælpende foranstaltninger i tilfælde af uheld

4. Krav til dyrkning og håndtering af afgrøder

- Afgrødens særlige spredningsveje
- Krav til dyrkning
- Krav til rengøring af maskiner (hvordan undgås spredning mellem egne marker og spredning til naboer, mv.)
- Krav om dyrkningsafstand
- Særligt om fravigelse af dyrkningsafstand i forbindelse med indgåelse af naboaftale
- Krav til transport og efterbehandling

5. Dyrkerens underretningspligt

- Pligt til at underrette naboer

6. Generelt om økonomiske forhold ved dyrkning af genetisk modificerede afgrøder

- Kompensationssagers principielle forløb – krav til dokumentation

B Undervisning af ansatte på bedrifter, maskinstationer og i transportvirksomheder m.v.

Undervisning af ansatte på bedrifter, maskinstationer og i transportvirksomheder, der håndterer eller transporter afgrøder, skal indeholde følgende hovedelementer:

1. Generelt om genetisk modificerede afgrøder

- Hvordan adskiller genetisk modificerede afgrøder sig fra konventionelle og økologiske afgrøder
- Udbredelse af genetisk modificerede afgrøder i Danmark og på verdensplan
- Hvordan bliver afgrøderne godkendt til dyrkning
- Hvilke afgrøder er godkendte – og hvilke er på vej
- Hvordan bliver man godkendt til håndtering og transport af genetisk modificerede afgrøder

2. Generelt om dyrkning af genetisk modificerede afgrøder

- Baggrund for loven
- Bekendtgørelse/vejledning

3. Spredningsveje og virkemidler til at begrænse spredning

- Afgrødens særlige spredningsveje
- Så-, jordbearbejdnings- og høstmaskiner
- Transport og oplagring
- Rengøring af maskiner i praksis
- Overdækning af transportudstyr
- Afhjælpende foranstaltninger i tilfælde af uheld

4. Krav til rengøring og transport

- Krav til rengøring af maskiner (hvordan undgås spredning mellem egne marker og spredning til naboer, mv.)
- Krav til transport og efterbehandling

Bilag 2

Betingelser for dyrkning

I. Majs

A. Dyrkningsafstand

Mindste afstand fra mark med genetisk modificeret majs til en anden jordbrugers mark med konventionelt eller økologisk dyrket majs:

	Mark med produktion af genetisk modificeret majs
En anden jordbrugers mark med produktion	150 m.

Afstanden mellem marker måles fra markkant til markkant.

B. Dyrkningsinterval

Der er ingen krav om dyrkningsinterval efter dyrkning af genetisk modificeret majs.

C. Håndtering af spildplanter

Der er ingen krav til håndtering af spildplanter af genetisk modificeret majs.

D. Underretningsafstand

Afstand fra mark med genetisk modificeret majs til en anden jordbrugers mark: 225 m

Afstanden måles som angivet under A.

II. Bederoe

A. Dyrkningsafstand

Mindste afstand fra mark med genetisk modificeret bederoe til en anden jordbrugers mark med konventionelt eller økologisk dyrket bederoe:

	Avlstype på mark med genetisk modificeret bederoe	
	Frøavl	Produktion
En anden jordbrugs mark med frøavl	2.000 m.	10 m.
En anden jordbrugers mark med produktion	10 m.	10 m.

Afstanden mellem marker måles fra markkant til markkant.

B. Dyrkningsinterval

Mindste antal hele kalenderår mellem dyrkning af genetisk modificeret bederoe og efterfølgende dyrkning af konventionel eller økologisk bederoe på samme mark:

	Avlstype af efterfølgende afgrøde	
	Frøavl	Produktion
Efter marker med avl af genetisk modificerede bederoefrø	8 år	3 år
Efter marker med produktion af genetisk modificerede bederoer	8 år	3 år

C. Håndtering af spildplanter

Bekæmpelse af stokløbere inden blomstring samt af spildplanter på marken og omkringliggende arealer.

D. Underretningsafstand

Afstand fra mark med genetisk modificeret bederoe til en anden jordbrugers mark:

- Mark med avl af udsæd af genetisk modificerede bederoer: 3.000 m.
- Mark med produktion af genetisk modificerede bederoer: 0 m.

Afstanden måles som angivet under A.

III. Kartoffel

A. Dyrkningsafstand

Mindste afstand fra mark med genetisk modificeret kartoffel til en anden jordbrugers mark med konventionelt eller økologisk dyrket kartoffel:

Avlstype på en anden jordbrugers mark	
Fremavl	Produktion
20 m. 1)	10 m.
1) Såfremt den genetisk modificerede kartoffelsort er af en type, som ikke danner blomster eller har hansterile blomster, kan afstanden reduceres til 15 m.	

Afstanden mellem marker måles fra markkant til markkant.

B. Dyrkningsinterval

Mindste antal hele kalenderår mellem dyrkning af genetisk modificeret kartoffel og efterfølgende dyrkning af konventionel eller økologisk kartoffel på samme mark.

Avlstype af efterfølgende afgrøde	
Fremavl	Produktion
4 år	3 år

C. Håndtering af spildplanter

Bekæmpelse af spildplanter på marken og omkringliggende arealer.

D. Underretningsafstand

Afstand fra mark med genetisk modificeret kartoffel til en anden jordbrugers mark: 0 m.

Afstanden måles som angivet under A.